

VALTIOVARAINMINISTERIÖ**Muistio****Liite 1**

**Budjettineuvos
Johanna von Knorring**

16.1.2024

AHVENANMAAN VALTUUSKUNNAN VUODEN 2022 TASOITUSTA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN VAHVISTAMINEN**1 Ahvenanmaan valtuuskunnan päätös**

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 7 luku, joka koskee Ahvenanmaan maakunnan taloutta, uudistettiin lailla 98/2020, joka tuli voimaan 1.1.2021. Lailla Ahvenanmaan itsehallintolaissa tarkoitetun tasoitusperusteen muuttamisesta (911/2020) korotettiin itsehallintolain 47 §:n 1 momentissa tarkoitettu tasoitusperuste 0,47 prosenttiin 1.1.2021 alkaen.

Ahvenanmaan itsehallintolain 45 §:n mukaan sellaisena kuin se on uudistettu lailla 98/2020, todetaan että Ahvenanmaan maakunnalle suoritetaan itsehallinnosta aiheutuvien menojen kattamiseksi vuosittain valtion varoista 46 §:n mukainen määrä, joka vahvistetaan erityisessä tasoituksessa (tasoitusmäärä) sekä määrä, joka perustuu 49 §:ssä säädettyyn verotasoitukseen.

Yllä mainitun 46 §:n nojalla maakunnan vuosittain tasoitusjärjestelmän kautta saama summa, eli tasoitusmäärä lasketaan siten, että valtion tilinpäätöksen mukaiset kyseisen vuoden tulot lukuun ottamatta ansio- ja pääomatuloveroja, yleisradioveroa, rajoitetusti verovelvollisten maksamaa lähdeveroa, yhteisöveroa, tonnistoveroa, arpajaisveroa sekä uusia valtion lainoja (tasoituspohja) kerrotaan tietyllä suhdeluvulla (tasoituseruste).

Tasoitusmäärää laskettaessa tulee myös ottaa huomioon puolet Ahvenanmaan väestömäärässä tapahtuneesta muutoksesta suhteessa koko Suomen väestömäärään (Ahvenanmaan väestöosuus) 31.12.2020 lähtien. Ahvenanmaan väestö-osuuden määrittämiseen käytetään viiden desimaalin tarkkuudella ilmoitettua kerrointa. Mikäli Ahvenanmaan väestöosuus kasvaa, korotetaan tasoitusmäärää, väestöosuuden laskiessa tasoitusmäärää alennetaan.

Ahvenanmaan itsehallintolain 56 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan Ahvenanmaan valtuuskunnan tehtävänä on toimittaa vuosittain jälkikäteen 46 ja 49 §:ssä tarkoitettu tasoitus ja verotasoitus.

Ahvenanmaan valtuuskunta on toimittanut vuoden 2022 tasoituksen ja tehnyt 22.11.2023 Ahvenanmaan maakunnalle tulevaa vuoden 2022 lopullista tasoitusmäärää koskevan päätöksen. Päätöksen mukaan lopullinen vuoden 2022 tasoitusmäärä on 197 240 139 euroa. Koska Ahvenanmaan maakunta on varainhoitovuotta 2022 varten saanut ennakkoa tasoituksesta yhteensä 198 247 000 euroa on maakunnan maksettava takaisin 1 006 861 euroa, jos Ahvenanmaan valtuuskunnan päätös vahvistetaan jäljempänä tarkoitettulla tavalla.

2 Tasavallan Presidentin päätös

Ahvenanmaan itsehallintolain 56 §:n 5 momentin mukaan tasavallan presidentti vahvistaa valtuuskunnan edellä tarkoitetun päätöksen. Päätös on kolmen kuukauden kuluessa vahvistettava sitä muuttamatta tai jätettävä vahvistamatta. Jos päätöstä ei vahvisteta, asia on palautettava valtuuskunnalle uutta käsittelyä varten.

Itsehallintolain 34 §:n (75/2000) mukaan tasavallan presidentti tekee päätöksensä maakunnan itsehallintoa koskevissa asioissa perustuslain 58 §:ssä säädettyllä tavalla.

Ahvenanmaan itsehallintolain 34 §:n 2 momentin mukaan Ahvenanmaan maakunnan taloutta koskevat asiat esitellään valtioneuvostolle valtiovarainministeriöstä. Itsehallintolain 34 §:n 3 momentin mukaan maakunnan taloutta koskevien asioiden esittelijöinä toimivat valtioneuvoston määräämät maakunnan itsehallintoon perehtyneet henkilöt.

3 Esittelijä

Esitän kunnioittavasti, että Tasavallan Presidentti vahvistaisi Ahvenanmaan valtuuskunnan em. päätöksen sitä muuttamatta.